

ЗАМАН

Газета издается на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

Багысы 3 сомду

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЭТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

«Сочи-2013» инвестиция форум

Дмитрий Медведев бизде ёсдюрюлген алмаланы жаратханды

Россей Федерацияны премьер-министри
Къабарты-Малкъарны экспозициясында болганды.

2 бет

А.И Кунижевге «Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы экономисти» деген ат бериунно юсонден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны **УКАЗЫ**

Финанс-экономика сферада уллу жетишимле болдурганы эм кеп жылны бет жарыккылы уруннганы ючюн

Кунижев Муаед Ахъедовичге – Финанс-бюджет надзорну федеральный службасыны кыруа-аналитика управлениясыны начальнигыне - «Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы экономисти» деген ат берирге.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы А.КАНОКОВ
Нальчик шахар, 2013 жылда 13-чю сентябрь, №139-УГ

Къабарты-Малкъар Республиканы кырал саугьаларын бериунно юсонден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны **УКАЗЫ**

Къабарты-Малкъар Республиканы промышленностун айнытууга уллу кыйын салганы эм кеп жылны бет жарыккылы уруннганы ючюн

Ковалёв Александр Николаевичи – «Севкавентген-Д» чекленген жууаплылыгы болган обществовну ырыскы-техника бла жалчыхан бёлюмню начальнигин - Къабарты-Малкъар Республиканы Сыйлы грамотасы бла саугьаларга.

Къабарты-Малкъар Республиканы промышленностуну «Сыйлы ишчиси» деген ат берирге

Иванов Хасанби Хановичге – генеральный директорну битеулю волпросла жаны бла орунбасарына, «Гидрометаллург» ачык акционер обществовну урунууну эм промышленностьну кыорккыусулугъун кыоруула жаны бла бёлюмню начальнигыне

Шидакон Заур Назировичге – «Терк алмаз инструментле завод» ачык акционер обществовну информация технология управлениясыны директоруна.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы А.КАНОКОВ
Нальчик шахар, 2013 жылда 24-чю сентябрь, № 141-УГ

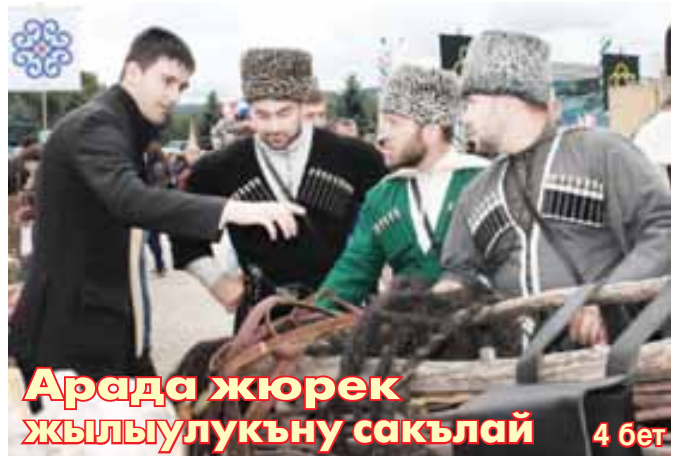
ЭСГЕРТМЕ АЧЫУ

Бирлигибиз кичлене барганыны шагъатлыгы

«Кавказга мамырлык» деген искусстволаны усталарыны XVI Халкыла аралы фестивалыны ахыр кюнюнде Терк районну ара шахарында белгили поэт Михаил Лермонтовну эсгертмесини кыуанчлы халда ачылыуу болганды. Бери кыонакыга театры эм кинону белгили актёру, СССР-ни халкь артисти Василий Лановой, Ингушетия Республикадан келген тепсеу ансамбльни артистлери эмда искусстволаны усталары келген эдиле.

8 бет

Арада жюрек жылыулыкъну сакълай

4 бет

«Мен кыачан да волонтерлагъа ыразыма»

5 бет

Аны юсонден таурухъа бююн да яжюрюйдоле

6 бет

Дмитрий Медведев бизде ёсдюрюлген алмаланы жаратханды

Премьер-министр Дмитрий Медведев «Сочи-2013» экономика форумда Къабарты-Малкъарны экспозициясында болгъанды. КъМР-ни Башчысы Арсен Каноков РФ-ни Правительствоосуну Председателине республика ол былтыр берген буйрукъну толтурурга – аурлулгу бир килограммга жетген алма ёсдюрюрге – хазыр болгъанын айтханды. Ол заманда бизни бахачыларыбыз форумга аурлулуклары килограммны

жарымы болгъан алмала келтирген эдиле, быйыл а 700 граммга жетедиле. Дмитрий Медведев алмаланы татыуун кёргенди. «Иги жетишимле болдургъансыз, былтырныкъыладан а иги да аурдула. Энди килограммлы кегетле келтирлигизге толу ийнама», - дегенди ол. РФ-ни премьер-министри турист кластерге да бюсюрегенди. Арсен Каноков курортну юсюнден айта, ол битеу дуния-

да да атлары белгили болгъан тау-лыжа комплекследен арта къалмазлыгын белгилегенди. Мында 25 минг ишчи жер къуаргъа мурат болгъанын да айтханды. Бююнлюкде окъуна Элбрусда халкъла аралы стандартлагъа тийишли тау-лыжа трассала бардыла. Республиканы Башчысы Дмитрий Медведевни Минги тауну тийресине келрге, аны айбат табийгатын кёрюрге эм лыжалада учаргъа чакъыргъанды.

Проектлеге - бийик багъа

Сочиде бардырыла тургъан XII Халкъла аралы экономика форумну чеклеринде РФ-ни Правительствоосуну Председателини орунбасары Дмитрий Козак бла Юг Осетияны президенти Леонид Тбиллов бизни республиканы экспозициясына келгендиле. Къонакълагъа КъМР-ни Башчысы тюбегенди. Арсен Каноков, Дмитрий Козакга айланып, былай айтханды: «Сиз, Олимпиаданы ишин бардырлыкъ адам, бизни тау-лыжа турист проектибизни жаратырсыз деп ышанабыз. Курортубуз сервис эм техника бла жалчытууну даражасы бла дунияны бек белгили спорт курортлары бла эришаллыкъды, алагъа тенг болалыкъды.

Проектни чеклеринде 25 минг чакълы жангы ишчи жер ачыллыкъды, аны бла бирге уа республикага келлик туристлени саны бир жылга 1 миллион адамга кёбейириди. Бир кюннге окъуна курортубуз 25 минг адамга къарайлыкъды. Тау-лыжа трассабызны битеу узунлугу, биз хысап этгенден, 100 километрден кеп боллукъду». Арсен Каноков, къонакъланы экспозиция бла шагъырей этип, бизни планларыбызны келир заманда, кертиси бла, деменгилеклерин кеси кёзлери бла кёрсюнле деп, аланы Къабарты-Малкъарга чакъыргъанды.

Арсен Каноков кёрмючюбюзню тинтгенди эмда аны къабыл кёргенди

КъМР-ни Башчысы Арсен Каноков Къабарты-Малкъар Республика Сочи-ХII халкъла аралы инвестиция форумга хазырлагъан кёрмючюню тинтгенди эмда анда болгъан затла сейир болгъанларын кёргенди.

Форумга республика эки уллу инвестиция проектин кёрюзгенин айтырчады. Ала курорт-турист эмда агропромышленный комплексле бла байламлыдыла. Аладан бири белгили тыш къыраллы тау-лыжа комплекследен арта къалмагъан, шендююю техника бла жалчытылынган, сервиси бла да энчи курорт къурау бла байламлыды. Анга кере, 10-15 жылны ичинде республикада 25 минг жангы ишчи жер къуаргъа, бир жылны ичинде бизге келген туристлени санын а миллион адамга жетдирирге план барды. Тау-лыжа трассаланы узунлугу 100 километрден аслам боллукъдула.

Экинчи проектни жашауда бардырырга 25 миллиард сом керекди. Анга тийишлиликде Къабарты-Малкъарда интенсивный технологиялагъа кере салынган терек бахачылыкъ къураллыкъды. Ол а бююнлюкде республикада эл миолкно магъаналы бёлкююдо. 2008-2012 жыллада республикада эки минг гектар жерде интенсивный терек бахчала орнатылгъандыла. Бу жаны бла Къабарты-Малкъар Россейни башха субъектлеринден алгъа барады. Интенсивный терек бахачылыкъны айнытуу 2008-2013 жыллада юч миллиард сом къоратылгъанды. Форумда италиялы партнёра бла

келишимлеге къол салынырыгы белгиленеди. Анда эки проектни юсюнден барады сёз. Биринчиден, республикада алмала жарашдырыу эмда алмадан концентрат чыгарыу жаны бла производство къураллыкъды. Сезоннга анда 40 минг тонна алма жарашдырыллыкъды. Андан сора да, тахта кегетлени саты-

ула хазырлау жаны бла производство къуаргъа мурат барды. Анда уа жылга 75 минг тонна тирлик жарашдырыллыкъды. Ызы бла Арсен Каноков Адыгеяны павильону бла шагъырейленгенди. Аны Башчысы Мурат Тхакушинов къарындаш республикадан къонакълагъа жарыкъ тюбегенди. Эки оноучу да кёргенлерини юслеринден оюмларын айтхандыла эмда кеслеринде инвестиция онгларын сюзгендиле. **КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоосуну пресс-службасы.**

Алгышшаула «Севкавренгтен-Д» чекленген жууаплылыгы болгъан обществову коллективине

Хурметли нёгерлерим! Къабарты-Малкъарны Парламентини, Правительствоосуну эмда кесими атымдан сизни предприятие къуралгъаны 50 жыл толгъаны бла жюрегимден алгышшайла.

Жыйрманчы ёмюрню ортасында къуралгъан республиканы промышленностуну алчы предприятиясы - «Севкавренгтен» Къабарты-Малкъарны экономикасыны тутучулугуна жалчытууга уллу къошумчулукъ этгенди. Аны маркасы бла чыгарылгъан продукция уа республикадан тышында да кенг белгили болгъанды. Рынок экономикага кечгенибиз бла байламлы, чырмаулагъа да къарамай, коллектив аны аллында салынган борчланы толтурууда бет жарыкылы урунады, шендююю технологияланы производствого сингдирирге амалла излейди.

Сизни коллектив салгъан муратларын толтурулугуна ишеклигим жокъду. Аны алайлыгына заводда ишлегенлени профессионал сынамлары, иш кёллююкклери, итинуюкклери да шагъатлыкъ этдиле. Бююн мен предприятияны даражасын ёсдюрюючюн, заводда кеп жылланы бет жарыкылы ишлеп келгенлени энчи белгилерик эдим.

Бу байрам кюнде заводда урунганланы барысына да саулукъ, къолайлыкъ, Къабарты-Малкъарны айнытууда жангы жетишимле тежейме.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Арсен КАНОКОВ.

Европаны Кубогун нальчикчи къыз алгъанды

Россейни Дзюдодан федерациясыны эмда Дзюдону халкъла аралы фондуну оноучулары КъМР-ни Башчысы Арсен Каноковну Къабарты-Малкъардан спортчу, РФ-ни жыйымдыкъ командасыны члени Айдана Нагорованы кезиюло хорламы бла алгышлагъандыла эмда регионда спортну бу тюрлюсон айнытууга салгъан къыйыны ючюн ыразылыклары айтхандыла.

ФДР-ни башчысы Василий Анисимов эм МФД-ны таматасы Аркадий Ротенберг Арсен Каноковну биринчи кере белгилемейдиле. Быйыл сентябрьде бизни спортчула Алим Гаданов эм Мурат Кодзоков Россейни жыйымдыкъ командасыны санында Рио-де-Жанейрода командаланы арасында битеудуни чемпионатда кюмош майдалла къытхан эдиле. Нальчикчи Айдана Нагорова уа Финляндияда бардырылгъан дзюдодан Европаны Кубогунда биринчи болгъанды. Аны тренер Мухамед Емкужев юйретеди.

Правительство

Иш хакъны кѣтюрюю - власть органланы эм магъаналы борчуду

Кенгешни ача, Правительство-ну Председателини къуллугун толтурган Ирина Марьяш айлыкъ хакъны тѣлеуде жыйылган борчну кетериу жаны бла буйрукъ, сѣзюс, толтурулгун чертгенди. «Биютюнда республиканы илелинде болган предприятялада болумгъа къаты къараллыкъды, борч жылны ахырына дери кетерилликди», -дегенди ол.

Уруну эс социальный айнытты министр Тюбейланы Альберт РФ-ни Президентини май указларына тийшилликде республикада бюджет сферада ишленгени айлыкъларын кѣбейтти жаны бла мадарла этилгенлерин чертгенди, социальный сферадан башхалада. Алай анда да, тогуз айны кѣрюмдюлерин алып къарагъанда, айлыкъ есдорюлгени кѣрюмюну турады.

Кенгешге къатышхалы белгиленгерича, федеральный службаланы КъМР-де бѣломлери бла байламлыкъланы жо-

Айлыкъны тѣлеуде борчланы кетериге, бюджет сферада ишленгени хакъларын есдорюрге, элде бла шахарлада билим берген учрежденияланы мурдорунда школгъа дери окъутуу жерлини къуаргъа, республикалы

эм жер-жерли власть органланы федеральный службаланы КъМР-де бѣломлери бла байламлыкъла къуаргъа – ма быллай магъаналы буйрукъланы бергенди КъМР-ни Башчысы Арсен Каноков Правительствооу членлерине.

рютюуге энчи эс бурулургъа тийшилди. Муниципальный власть органланы ишлерин къуаруу бла байламлы законла жетишмегенлери ючюн кѣп проблема чыгъады. Аны себепли адамла тарыгъула жазадыла, власть органла уа аланы тинтирге керекдиле. Аны ючюн а, Ирина Марьяш оюм этгенича, бирге ишлеуно хайырлыгыгын игилендирюрге, властын битеу бѣломлери келечилерини къатышулары бла жеринде кенгешлени бардыруу тѣрени жангыртыгъа тийшилди. Алада уа битеу кемчилликени сюзерге боллукъ эди.

Саулыкъ сакълау, курортла, промышленность эм сатыу-алуу министрле Irma Шетова бла Роман Пономаренко уа Волгоград областъа ишчи жолучулукълары юслеринден отчѣт этгендиле. Ол а хайырлы болганды. Сѣз ючюн, областны клиникалары бла сынаулары бир бирге баям этиу, КъМР-ни медицина факультетин бошаганла интернатурада бла ординатурада областны медицина академиясында бардырчыра келишимле этилгендиле. Академияны белгилли алимлери уа бизни медицелерибизге лекцияла окъурукъдула. Irma Шетова белгилегенича,

байламлыкъла, жаланда билим беруу программала бла чеклене къалмай, илму жаны бла да къуараллыкъдыла.

Роман Пономаренко уа Къабарты-Малкъардан медицина оборудование, фармпрепаратла, светодиод светифорла, энергияны аялу хайырланган чыракъла чыгарган предприятялагъа сурум уллу болганын чертгенди. Волгоградны кардиология арасында болган кермюч да сѣйир эди. «Бизге жууукъ заманда продукциябызны сатып алыргъа сюйгенле келликлерине толуп ийнама», -деп къошханды ол.

Билим беруу эм илму министрлини орунбасары Барасби Абазов республиканы битеулеу билим берген 28 учреждениясында школгъа дери окъутуу 1,8 минг жер ачылыгыгын белгилегенди. «Ол жаны бла буйрукъны республиканы Башчысы бергенди. Биз очерде кыайда уллу болганларын тинтип, анга кѣре ишлейбиз», -дегенди ол.

Ирина Марьяш министрлеге, ведомстволары бла учреждениялы таматаларына КъМР-ни Башчысы толтуруу дисциплинаны юсюнден айтханын эсгергенди. Ол право низам жаны бла ведомствола аралы мониторингни комиссиясына башчылыкъ кеси этгени айтханды. Берилген буйрукъла заманында толтурулганларына бла къалгъанларына къарагъанда сора да, ишны качествоунан къаты сурум этеригин чертгенди.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствооу пресс-службасы.

ЖЫЙЫЛУУ

Юйретиучюлеге махтау салгъангыла

«Единая Россия» политика партияны КъМР-де регион бѣломюнде сабий садлада ишленгени профессионал байрамлары бла алгъышлау болганды. Анга республиканы битеу районларындан да онюч айырмалы юйретиучю чакъырылганды эди.

- Арт заманда къыралда сабийликни, аналыкъны сакълаугъа баш магъана бериледи, -деп башлагъанды тюбешюно исполкомну башчысы Татьяна Канунникова. - Ол санда билим беруу системагъа да. Алай проблемала уа алыкъа бардыла. Бюгюн, бизни байрам бла алгъышлагъандан сора да, жарыуларыгызгъа тынгыларыкъ эдик, -деп къошханды ол.

КъМР-ни Парламентини спикерини орунбасары Татьяна Саенко да къошулганды алгъыш сѣзлеге. Ол сабий садланы къуаралыларыны тарыхыны юсюнден айтханды. Юйретиучюлене юнюно уа жаш байрамды, анга алыкъа он жыл да толмагъанды. «Сизни къыйын, алай жууаллы усталыгыгызгъа къыралда быллай уллу магъана берилгени иги шартды», -дегенди ол.

Байрам жаш эсе да, Россейде сабий садла уа 19 ъмюрде окъуна къуаралгандыла. Биринчиси уа Санкт-Петербургда ишлеп башлагъанды.

Алай школгъа дери билим беруу система озган ъмюрюне 90-чы жылларында, битеу къыралда социальный сферача, къыйын болумгъа тоушген эди. Садикле жабылып, аланы мекамлары сатылып. Ол а демография осалдан-осал болганы бла байламлы эди.

Алай бюгонлюкде туугъан сабийлени саны ъсеп барады, аны бла бирге уа, билим берууну бу бѣломюно айырмалыгыгын ангылап, сабийликни айнытугъа къырал магъана берилгенди. «Бу сферада проблемаланы биринчи

болуп бизни партия сюзюп башлагъанды. Анга кетерип мурат бла уа бир къауум программаны жарашдыргъанды. Ол санда «Сабий садла - сабийлеге», «Россейге хар бала да магъаналыды» эм башхала», -деп эсгертенди Саенко.

Ол келтирген шартлагъа кѣре уа, бюгонлюкде КъМР-де сабий садлада 2,5 минг юйретиучю ишлейди. Шѣндо аланы айлыкъларын игилендирюу жаны бла тийишли мадарла этилдиле. Алгын хакъ жети мингге да жетмеген эсе, энди уа ол орта ъсеп бла 15 минг сом болганды. «Алай биз анга бла тынчайып къаллыкъ тойюлбюз. РФ-ни Президентини май указларында устазланы, юйретиучюлене айлыкъларын есдорюу баш къырал борча саналганды», -дегенди ол.

Жыйылыгъа КъМР-ни Парламентини Урунуу, социальный политика эм саулыкъ сакълау комитетини башчысы Жанатайлы Салим да къатышхан эди. Ол а «Россейге хар бала да магъаналыды» деген партия программаны КъМР-де координаторду.

Сѣлшюунде сабийликни сакълау жаны бла къырал ма-

дарланы юслеринден айтханды. Республикада уа ол жаны бла стратегия окъуна жарашдырылганды.

Ызы бла юйретиучюлеге «Единая Россия» регион бѣломюно Сыйлы грамоталары эмда ахча саугъала берилгендиле. Кѣп жыл бет жарыкълы урунганы, школгъа дери билим беруу системаны айнытугъа салган къыйыны ючюн Нальчикде 9-чу номерли орта школуну 2-чи номерли сабий садны юйретиучюсю Балаланы Жансурат да белгиленгенди.

Партиячылагъа ырызлыкъларын билдирип, къонакъла да сѣлшендиле. Май районда «Жомакъ» садны директоруну орунбасары Татьяна Абдураимова сабийле бла ишленгени жореклери ачыкъ, къайгырыулу, огурулу болургъа кереклигиин чертгенди. Ол кеси да бу системада отуз жылгъа жууукъ урунады. «Бизни насыятчыларыбыз жашчыкъланы бла къызчыкъланы кеслерин жюрюторге, ата-аналарына хурмет этерге, алгъан билимлерин жашауда хайырларыгъа да юйретедиле», -дегенди ол.

Алай баш проблема уа сабий садлагъа жаш кадрла келме-

генлериндеди. Федеральный излемлеге тийшилликде энчи профессионал билимлери болмагъанлагъа сабий садлада окъутургъа эркин этилмейди. «Бизге иш излеп келгенлени орта жыл санлары 30-35 жылгъа жетеди. Мен акыл этгенден, Май районда орта профессионал билим берген учрежденияладан биринде энчи бѣлом ачылыргъа керекди, биз кадрланы кесибизде хазырларча», -дегенди ол.

Бабаланы Жансурат а жашауунда кѣп торлю жерде ишленгенди, алай къайдан да артка сюйген сабийчиклерине къайтып келгенди. «Сабийни сюймеген юйретиучю болаллыкъ тойюлдо», -дегенди ол.

Жансурат Сулеймановна шѣндо 40 баланы окъутады, ала энчи программалагъа кѣре билим алдыла. Ол а методика материалла, юйретиу китапла болмагъанлары айныргъа, ишге жангы программаланы сингдирюрге чыраму этгени белгилегенди.

Партияны келечилери юйретиучюле белгилеген проблемаланы ъсге алыргъа сѣз бергендиле.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Эстафета

Туугъан жерлерине сюймеклик бла

Республикалы экология-биология арада «Мени туугъан жерим» деген ат бла окъуучуланы араларында краеведение жаны бла эстафета бардырылганды. Анга школланы барысында да онжыллыкълардан башлап, онтѣрт жыллары толган жашла бла къызла къатышхандыла. Эришю сабийлени патриотлукъ сезимлерин, туугъан журтха сюймекликлерин, табийгъатха къайгырыуларын, тарых жаны бла ангылауларын есдорюуге, кючлеуге аталганды.

Эстафета он бѣломден къуаралганды. Анда сабийле туугъан жерлерини тарыхын, табийгъатын, битимлерини юслеринден билгенлерин айтхандыла, фото-коллажа да къуаргъандыла. Республикада жашаган миллитлени адет-тѣрелерин кѣргюзтгендиле. Ол жаны бла билимлерин ачыкълагъандыла.

Эстафетада биринчи жерге Зольск районну окъуучуларыны командасы чыкъганды. Школчула «Къудуретни билгенде», «Краеведение», «Жолоучулукъ», «Жаш журналист» дегенча номинациялада грамоталагъа тийишли болгъандыла. Андан сора да, бу команда магъаналы, жарыкъ, темагъа хар жаны бла да келишген литература-музыкалы композиция хазырлап кѣргюзтгенлери ючюн саугъаланганды.

Бизни корр.

Усталык

Арада жүрек жылыулукъну сакълай

Чегем районну жамауаты «Кавказ-га мамырлык» деген XVI Халкъла аралы искусстволаны усталарыны фестивалын өткөрүүгө тири кытышанды. Ала да, республиканы бирси районларыча, Абхазияны майданында энчи арбазларын кырагандыла. Анда бурунгул кыол устала хазырлагъан жашау турмушка керек сауутланы, бююнню суратчылары, темричлене, тигиучюлени ишлерин да көрүгө онг болганды. Чабаклары бла кёлге кыарарга да кёлге жыйылгандыла.

Келген кыулукчулагъа, бирси кыонаклагъа да была төрели боза аяк бла алгъыш айтдыргандыла. Ёз журтуну арбазын художник Мухадин Кишев юй бийчеси бла да жокълаганды. Абхазияны «Шаратын» ансамбли артистлери да кырагандыла чегемлиени искусство чыгъармаларына.

- Биз Чегем районну адамларын, Кыбарты-Малкъарны бирси жөрлеринден келечилени да ёз кыарындашларыбызга санайбыз. Аланы культуралары бла танышканыбызга бек кыуанып, мындан ары да ортабызда жүрек жылыулукъ сакъланган-

лай турлугъуна ышанабыз, - дегенди Котляровну «Айбатлы Кыбарты-Малкъар» деген китапларын саугъага бергенди.

Котляровну «Айбатлы Кыбарты-Малкъар» деген китапларын саугъага бергенди.

Бизни корр.

КЁРМЮЧ

Инновация продукция чыгъарууну ёлчечи тохтамай ёсегу

Кыбарты-Малкъарны предприятиеларыны келечилери «Экспотейнер» аламант павильонну материаллары бла шагъарейленгенди. Аланы хар бири компанияны специалистлери бла энчи консултация бардырырга онг тапханды. Кыонакыла уа соруулары болганлагъа бек арта чыгъган жангы затланы көргюзгенди, аланы хайырланууну кыаллай файдасы боллугъун жик-жиги бла аныглатхандыла.

Кёрмючге КыМР-ни Правительствосуну Председателини биринчи орунбасары Уяналаны Казим баргъанды. Ол тыш кыраллы алчы компанияладан бирини предприятиясыны юлголерин, ары-бери барып айланмай, былайда тинтирге, ала бла шагъарейленирге хар күндөн онг табылмагъанын белгилегенди.

Промышленность эм сатыу-алуу министр Роман Пономаренко был-

«Festo – «Техноферия» - немисли компаниядан производствону автоматла бла жалчытууда бек ахыргы жетишимлени кёрмючю КыМКЪУ-ну бизнес-инкубаторуна ачылганды. Анга республиканы Промышленность эм сатыу-алуу министерствосу тири кытышанды.

лай кёрмючню республикага уллу магъанасы болганын чертгенди: эки жылдан Кыбарты-Малкъарны промышленности секторунда инновация продукция битеуло ёлчемни 70-80 проценти боллукъду. Ол шартла промышленностину айнытуу бёлюмде республиканы правительстволу стратегиясында жазылып, кыбыл этилгенди.

Кёрмючге чыгъарылган роботла-манипуляторла адам салган кыыйны он кере женгил этеделе. Ишлерин тынгылыклары айтсанг а! Аланы сатып алырга уа артык уллу болмаган предприятиеланы окуна кыолларындан келликди.

Бююнлюкте, Кыбарты-Малкъарны промышленности терк айный барган кезиуде, производствогъа алчы технологияны синдириуну магъанасы уллуду. Республиканы Промышленность эм сатыу-алуу министерствосу шёндюголю европалы технологияны презентациясы эки жанына да хайыры тиерча тызонлей байламлык тохтадырырга себеплик этеригине ышанады.

Лиана БОГОТОВА,
КыМР-ни Промышленность эм сатыу-алуу министерствосуну секторуну таматасы.

Байрам

Элбрус районну жыйымдык командасы Кырарачай-Черкес Республиканы Кызыл Курган элинден узак болмай 28-чи эм 29-чу сентябрде бардырлык «Бал чучурлада айранны байрамы» деген халкъла аралы фольклор-этнография фестивалга кытышырыкды. Аны КыЧР-ни Парламентини, Правительствосуну, Ма-лакарачаевский районну администрациясы эм турком-плекс бардырады.

Энтта да баш саугъаны алыргъа муратлыдыла

«Таулу» деген командага Тырныауздагы район культуру юйюно ишчилери да киределе. Аладан сора да, бу байрамга Былымдан эм Огъары Бахсандан гыпы, жуурт, тузукъ, татлы айранны да элтирикдиле. Болумгъа кёре, торлю-торлю ичгилени не амал бла уютханларыны юсонден, аланы татыулукларыны айырган комиссияга айтырга керекдиле.

Делегацияны башчысы, районну культуру управленийыны таматасы Толгурланы Жаннет айтханга кёре, болсада, айранны кыалай этгенлерини бир гиче тасхасы уа жашырынлай кыаллыкды.

Элбрусчула байрамда халкъ чыгъармачылык жаны бла, жырла айтып, тепсеулеге, кыбуз согуп эм башка затлагъа да тири кытышырыкдыла. Андан сора да, ала энчи миллет хант тахта кыуарыкдыла. Анда кыой этден этилген ашарыкыла, хычине, локъумла, нартох гыржын эм башка ашарыкыла боллукъдула. Андан тышында, ала алайда келерини арбазларын кыуарыкдыла, анда Элбрусну краевед музейинде болган затла бла шагъарейленирге онг боллукъду.

Бёлгилерчады, озган жыл баш

саугъаны Былым элни команда-сына бергенлерин. Дегустацияны бардырган комиссияны оную бла эм татыулу айранны башда сагъын-ылган элде этеделе деген оюмга келген эдиле, деп билдиргенди районну администрациясыны пресс-службасында.

Шимал Кавказ
кюн сайынИнгушетия айырмалы
тирлик жыйганды

Быйыл республикада мирзеуну жыйыуда рекорд салынганды. Аны битеуло ёлчечи эки кереге кёбейгенди. Бу информацияны регионну эл мюлк министри Руслан Костоев правительствону жыйылуунда айтханды.

-Бу кезиуде республикада жыйылган битеу мирзеу 66 минг 238 тоннага жетгенди, ол санда кыолук битимледен мирзеу 59 минг 956 гектардан жыйылганды. Озган жылдагы биллай кёрюмюле бла тенгледиргенде, быйыл мирзеу 37,3 минг тоннага артык жыйылганды, - дегенди министр. Ол айтханга кёре, эл мюлк предприятияда кыолуклени хар гектардан 24,3 центнер алынганды.

Кыйматлы темаланы
юслеринден сёлешу

«Каспий-2013» деген темала халкъла аралы жаш тёлю форум Махачкъалада бардырылганды. Анга битеу Россейден эмда Азербайджандан бла Украинадан келген 500 жаш адам кыатышанды.

Форумну директору Сааду Казиев айтханга кёре, жаш тёлюно бери келген келечилери социално-экономика сфера бла байламлы проектлени көргюзторге, оюмларын-акыялларын айтырга келген эдиле.

- Этника эм культура проблемаланы юслеринден тынгылы ушакъ бардырыу - форумну баш муратларындан бирлериди, - дегенди Казиев. - Биз жаш тёлю биригиули жетишимли келечилерин бирикдирирге снёбиз, аланы сынауларына башха-ла да юйренирча этерге керекбиз.

Производствону

жангыртууга - энчи эс

Ол портфельде Сочида Халкъла аралы XII инвестфорумну ачарга хайырланлык инновация проектле болурга керекдиле, дегенди ИТАР-ТАСС-ха интервьюсунда республиканы правительствосуну экономика вопроса жаны бла вице-премьер Абдула Магомедов. Анда битеу да 170 миллиард багъасы болган 53 проект көргюзюлгенди. Портфельни кыуары туруп, энчи эс ишлей турган производстволаны жангыртууга эм инновациялы продукцияны чыгъарлык жангы предприятиеланы ишлеуге бурулганды, деп чертгенди ушакъ нёгер.

Эл районда -

экинчи кабель предприятие

Пролетарскда (Ростов область) экинчи кабель завод ачыла турады. Историалы халда болганыча, уллу болмаган шахар кабель продукцияны чыгъарууну Донда арасы болганды. Профильли экинчи предприятиеланы мында ачылуу анга толу шагъатлык этеди, дегенди ИТАР-ТАСС-ха районну башчысы Юрий Гричанов.

- Бу уллу ишге Москвадагы «Глобус» финанс группа инвесторлык этгенди. Производство шахарга 100-ден аслам жангы ишчи жер берликди эмда бюджетге кыошакъ ахча тышорлюкю, - деп чертгенди Юрий Гричанов. Ол айтханга кёре, бу айда окуна предприятиеланы ишини биринчи кезиуде башлангырыкды. Завод бир сутканы ичинде 70-ге жууук километр кабель чыгъарлыкды.

Солуу кыюно клублары

Кырарачай-Черкесни властылары социальный учреждениялада юйретилген сабийлеге деп солуу кыюно клубларын кыурагандыла. Сегизден онбешге дери жыллары толган 120 сабий Кысловодск шахарда болгандыла, «Смена» атлы са-ториалде республикалы «Надежда» деген социално-реабилитация арада турган сабийле, Хуса-Карданюк элде энчи коррекциялы интернат школда кечингенле, «Забота» сабий юй-интернатда жашаганла эмда кыошакъ билим берген учрежденияла окугъан сабийле баргандыла.

Урунуну эм социальный айнытууну министерствосу билдиргенге кёре, сентябрь-октябрь айлада солуу кыюно клубларында республиканы ведомстволарына бойсунган учреждениялада энтта да 227 сабий солурукду.

Пресс-конференция

Олимпиаданы чемпиону, республиканы Башчысыны физкультура бла спортдан кенешчиси Мурат Карданов Кыш оюнга кытышырык волонтерла бла тубешгенди.

Жыйылыну ача, Мурат Наусбиевич ары келгенге ыразылыгынын билдиргенди эм жаш адамла кышуулган кыайсы жумуш да аны кыуандырганын айтханды.

«Мен кыачан да волонтерлагы бек ыразыма»

- Сизни бла туберге, онгум болуп, не заманда да ыразыма. Ёсе келген тейюк спорт жаны бла быллай жолугуула керекдиле, - дегенди ол.

Олимпиада оюнланы юсюнден айтханда уа, ол кыайсы кыралгы да керекди. Аны уллу магбанасы барды, кыру спорт жаны бла угыай, башха затланы юсюнде да. Сёз ючюн, Австрия, Швейцария эм Италияда да туризмлери Олимпиада оюнга ётгенледен сора бютунда бек айнып башлаганды. Белгили политикле айтханча, мамыр жашауда кыралны атын айтдырган космод бла спортдула.

Ызы бла анга волонтерла бла журналистле сорууларын берген-

диле. Аланы асламысы аны кесини юсюнден болгандыла. Муратны жашауу Олимпиададан сора кыалай тюрленгенни, анда сауғалаган кезиуде нени юсюнден сагыш этгени билдире суйгендиле.

- Ол кезиуде жюрегимде болганын сёз бла айтып бююнлюкде да аныгылталык болмам, - дегенди ол.

Ызы бла журналистле аны волонтерланы юсюнден оюмун билдире суйгендиле.

- Волонтерланы ишлери тынч туюлду. Бир жерде туруп, жумушларын бардырыгы да тёзом керекди. Мен не заманда да алагы ыспас этеригим келичюдю. Быллай ишге адам кеси сайлап, суйюп кы-

тышыргы борчлуду.

- «Грек-рим тутушуу Олимпиада оюнладан кетеребиз дегенлерине кыалай кырай эдинг?»

- Жарсыганем десем-ол бек азды. Насылха, Буэнос - Айресде тутушуу бу тюрлюсю мындан ары да болурун кыабыл кёргендиле. Бирси күн Будапештден келгенме. Анда кийрилген спортну бу тюрлюсюню жангы болумларын МОК-дан комиссия да жараткан эди. Грек-рим тутушуу спортчула жыгышмаганлай керекиз заманны созганга санайдыла. Энди уа гёжефле терк-терк приёмла этерге итинирге керек болукдула.

Пресс-конференцияны ахырында 2014 жылда Сочиде Олимпиада оюнгагы чырмау салыргыа кюрешген бир кыауум жамаут организацияла болганларын да эсгергендиле. «Биз а, КМР-де жаш тейю Олимпиаданы болуруна ыразылыгыбызны билдире, энчи акцияны бардырыгыа умуллубуз. Сиз анга башчылык этсегиз сие эдик», - деп билдиргендиле волонтерла. Ол предложениягыа Мурат сагыш этерге айтханды эм республикада анга тийишли дагыда кёп башха жаш болганын чертгенди.

КУРДАНЛАНЫ Сюлемен.
Суратланы Р. МАМИЕВ алганды.

Белгилеу

Абхазиягы бизден делегация кетгенди

Абхазияда Ата журт урушда хорламны 20-жыллыгынын белгилеу бла байламлы ары Кыабарты-Малкырдан делегация озган орта күн жолгыа чыкыганды. Элли адам Сухум шахарда тохтарыкды. Анда кеси ыразылыклары бла кыазаут этген жерлешлибизни ата-аналары, юй бийчелери бла сабийлери он күнню ичинде Пищунданы, Гагрылени бла Жангы Афонну эм иги санаторийлеринде саулыкларын кючлерикдиле, сора байрамгыа кыатышырыкдыла.

Абхазияны эркинлигин кыоруулай, кеси ыразылыклары бла урушга кыатышхан жерлешлибизни кыаууму - 10 адам да абхазчы доброволецлени биригиуно таматасы Сергей Яхагановну башчылыгында тюене жолгыа атланганды.

«Абхазияны халкы Кыабарты-Малкырдан келечиле не заманда да ыразылыгынын билдире, жюрек жылылык бла тубейди. Республиканы башчылары уа анда жан бергенлени хурметлерине тийишли эс беледиле эм миллетле араларында байламлыклары кючлендирге итинедиле», - дегенди Сергей Яхаганов.

Бизни корр.
Суратны Р. МАМИЕВ алганды.

ПРОБЛЕМА

Школланы бир кыаууму ата-аналадан, алгыынча, ахча жыяды

Окыу жыл башланганды, ата-аналагы олсагат окыуна бир-бир школа сётла жибергендиле. Саратов шахарда жашаган бир тишируу быллай жазганды:

«Хар ата неда ана, директор айтханга кёре, школгыа 1150-шер сом берирге керекди. Ол ахча уа пластика терезелени сатып алыргыа жоюлукду. Андан сора да, хар сабий ючюн 1190 сом берирге керекди - классда окыучуланы дефтерлери бары да бирча боллукду. Биз дагыда устазгыа монитор, партала сатып алыр, туалетте ремонт этер ючюн да ахча жыий бергенбиз».

Калининградда жашаган ана уа быллай билдиргенди: «Мени юч сабийим барды, ала окыуган школланы бары да ахча излейдиле. Району прокуратурасына тарыкыганма, окыу китапга эм пособила ючюн ахча тейлетгенлерин айтханма. Андан сора уллу дауур чыкыганды. Хар ким да терсни класс башчыгыа, библиотечачыга атаргыа кореше эди».

Ковровода да окыу китапла ючюн ахча излегендиле. Аталадан бирлери прокуратурга баргандан сора уа школда ахча олсагат окыуна табылганды, аны директору ата-аналадан кечгинлик тилеп кёп турганды.

Алгыын, ахча болушлук тилей туруп, ол ишни хар ким да кюлундан келгенге, бетине кёре этерлерин тилеп, айтычу эселе, шендю уа быллай дегендиле: «Бизде кыалаурун айлык иш хакы 20 минг сомду. Аллай ахча ючюн сау сутканы ичинде, школдан кетмей, сизни сабийлеригизни саклап ким турлукду».

Неда дагыда быллай айтадыла: «Юй тюпно сыйпаучу мекамны ичинде полланы, нормативде айтылганга кёре, ыйыкгыа бир кёре жууаргыа керекди. Ол иш андан кёборек этилирин сие эсегиз, кыошак хак тейлерге керекди». Сабий кир кабинетин ичинде букыну ичине журуп турурун ким сөөрикди?

Алай эс бёлюгоз: школлада не тюрлю ахча жыийлыу да законга терс келеди. Рособназдор ата-аналаны эслерине школлада эм сабий садлада ахча не зат ючюн жыяргыа жарамагынын кезиуло кере салганды: «Предоавательлеге тейленирк иш хактыны, окыу китапланы эм пособиаланы, ол санда компьютерлени, цифровой техниканы, оюнланы эм оюнчаккыны сатып алыргыа керекли ахчаны регион кесини боюнуна алады. Ол ахча алагыа федеральный бюджетден бериледи». Спорт, оюн майданчыккыны тап халда

тутуу жер-жерли властьланы борчларыды. Газонлада ёсген голле ючюн, тереклени орнатыу ючюн ата-аналадан ахча жыийлыгыа керек туюлду.

Стандарт программада кёргозтолген предметлени окытуу ючюн школлада кыошак ахча жыийлмайды. Сёз ючюн, математикадан неда тыш кыраллы тилден артык берилген дерс ючюн ахча излерге керек туюлду.

Аллай дерслени бардырыгыа деген предложение, билимни ёсдюрюю ючюн болса уа, ала борчлу халда окыргыа берилген программдан тышындан кыуалган окытууду. Ол, школ окыу китапладан башхалары хайырланылып бардырыгыа керекди. Хак алынып бардырылган кружоккыны, секцияларны эм аланы хакыларыны юслеринден информация сайта болургыа керекди. Ол хак жылыны ичинде тюрленмей турургыа тийишлиди.

Рособназдор билдиргенге кёре, бютунда кёп бузуклык школда хак алып билим бериле этиледи. Ол тюрлю окытууну не энчи курсары, не планлары, шарт жарашдырылган расписаниялары окыуна болмайды. Дерсни багысы кыаллай бир болганы айтылмайды, ол ата-

аналаны кюлларына берилген живоркалада кёргозтоледди. Ол себепден а, сабийни кружокка жаздыра туруп, анда окыуно багысы кыаллай бир боллугун, алгандан соруп, билдирге керекди.

Школлада ахча жыийуу юсюнден хапар жыл сайын чыгыады. Тюозюн айтсак, энди ата-аналадан алай кёп тилемейдиле. Алай конвертледен эм сол бухгалтерледен алыкыа толу кытулалмаганбыз.

Кертиди, энчи адамладан кеси ыразылыклары бла ахча жыийуу алыкыа закон бла кетерилмегенди. Школгыа кыара-акь принтерледен бирин шахар сатып алган эсе, ата-анала уа тюрсюнюледен классда 20-сы болурун сие эселе, алагыа ремонт этилирге да тошеди. Ол себепден а ата-анала бир-бирледе школгыа ахча бере турсала да, хата жожду.

Алай ол ишни хар ким да жаланда кеси ыразылыгы бла тамамларгыа боллукду. Ол ахча болушлукну фондуну неда осуйлук советни кюлларына тюшерге керекди, тийишли жумушлагы алай бла кыоратылса игиди.

«Российская газетаны» 2013 жылда 17-чи сентябрьде чыкыган номеринден.

Школ не затха ахча алыргыа эркин туюлду

- окыу китаплагыа;
- ремонта;
- мебельни сатып алыргыа, терезелени, эшиклени алышындырыргыа;
- школну тейерегин тапландырыгыа, ол санда юкюлени, терекчилени орнатыгыа;
- музыка инструментлени, спортивтарны сатып алыргыа.
- федеральный стандартла бла тохташдырылган дерслени бардырыгыа.
- компютерлени, башха пособиаланы, оюнланы эм оюнчаккыны да ары кыошуп сатып, алыр ючюн;
- техникагыа тейленирк хакыны берир ючюн.
- Школ не затха ахча жыяргыа боллукду**
- программада кёргоз-тюрмеген дерслени бардырыгыа;
- экскурсияланы кыуа-угыа;
- ата-анала алай суйселе, кыалаурунны тутар ючюн да.

Борчка кертлик

Мазан

Магомет

Къарындашла

Бу эски суратдагыла Мухолдан Шауталаны Жашауну жашлары Мазан бла Магометдиле. Ала экиси да, Ата журтубузуна фашистледен къоруулай, уруш аулакылада жан бергендиле.

Жашуу бла аны юй бийчеси Улбашланы Сафиятны төрт жашлары бла бир къызлары болганды. Мазан, Магомет, Исмайыл, Абдуллах, къызларыны аты уа Жанаф эди.

Биринчи 1913 жылда тууганды. Эл миок техникумда окуганды. Аны бошагъанлай элине къайтады. Райземотделни тамата инспектору болуп ишлеп тебирейди. Кеси да коммунист эди.

Уруш башланган жыл аны къзауатха чакъырмайдыла. Нек дегенде атасы ары дери ауушуп эди, гитче къарындашы Магомет а аскерде. Ююню ауурлугу уа - Мазанда.

Аны ючюн къзауатха къатышмазга броню болуп, ол жеринде ишлеп турады. Болсада немислиле, республикабызга жуукълаша тебирегенде. Къабарты Малкъарда жашагъанладан атлы аскер къуралды, Мазанны да ары чакъырадыла.

Къзауатха кетгинчи, Нартан тийресинде урушну жорукларына юйренгенди. Юй бийчеси Сафият аш-азыкъ, жылы кийимле элте-элте турады. Ол эсгергенге кере, Мазан политрук эди.

Къзауатха кетеди, алай бираздан а тас болганын баямлагъан къагыт келеди. Сафият Мазандан толу хапар билер муратда СССР-ни Къоруулау министрлини аты бла тохтамагъанлай жазгъанлай турганды. Артада бийеси 1941 жылда сентябрде Ростов областыны Мартыновка элини къатында сермешде жоулганыны юсюнден къагыт келеди.

Аланы къызлары Зоя кеп жыл Черек районда тюрлю-тюрлю къуллукылада ишлеп турганды. Бюгонюкде Къашхатауда жашайды.

Мазанны кичиси Магомет школну бошагъандан сора элде комсомол организацияны секретары эди. Аны 1939 жылда аскерге чакъырадыла. Биргесине Геляхланы Исхакъ да болады. Фин урушха да къатышды. «Гаубица» топланы бөлүмюне таматалыкъ этеди. Негерлерни бла бирге гитлерчилени кёбюн къырганды. Кеси уа 1942 жылда Орлов областыны Грынэ элини къатындагы сермешде ёлгенди.

Юйдегили болмагъан эди. Ата журтларын жаудан къоруулай, къзауатха кетген къарындашлары жарсыулу къадарлары быллайды.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

ЖЫЛЛА ЭМ АДАМЛА

Аны юсюнден таурухла бюгюн да жюрюйдюле

Хадаужукъну фазтонун батмакъдан чыгъарганды

Теммону ортанчы жашы Назир Бахсан аузунда, Къарачайда да аты айтылган жыйын адам болганды. Къарыуу бла да анга тенг болурга кеп адам базынмаганды.

Бир кере ол ат бла келе болганды. Къабартыны уллу бийи Хадаужукъ улуну фазтону батмакъга батып, бир къауум адам жыйылып, аны балчыкъдан чыгъаралмай тургъанларын кереди да, атын алайда терекге тагъады. Жунчуп тургъан жыйыннга салам берип, атланы къутхарырга киришеди. Алайдагыла уа атны ал жанындан тутугъуз, мен а арт жанын кетюрейим, дейди.

Алай Назир арт бутларын кетюргени сайын, ал жаны батадан-бата баргъанды. Ол заманда пелиуан жаш, аланы бир жанына къыстап, кеси атны къарын тюбюне инбашларын тиреп, ёрге чыгъарганды. Экинчини да, алай этип, къутултуп, сууда юсюндеги кирни кетерип, къолун, бетин жуууп, кетип тебирегенди.

Ол заманда Хадаужукъ улу негерлерине: «Бу таулу кимди?» - деп сорганды.

Аладан бирлери уа: «Ол сени къанлы жауунг Теммо улу Назирди», - дегенди.

Угай, бюгонден арысында ол манга душман туюлду, шуёхду, - деп Къабартыны уллу бийи Назирни юйюне чакъырып, сыйлы къонакъ этгенди.

Келин келтириу

Бир кезиуде Орусбийлары Къарачайдан келин келтирирге дегенлеринде, киеу негерлерге таматагъа Теммо улу Назирни сайлагъандыла. Къышда, жайда да жем бла багытылып тургъан тулпар ажирлерине алтын суу ичирилген ат керек салып, сылап-сыйлап, жолгъа атландыргъандыла. Жаш келинни, тау адетдеча, ат боюнуна миндирип, келе болганды.

Киеу негерле, Балыкъ Башы ауушдан Кыртыкга тюшюп, узакъ жол узуну солурга да тохтап, той эте, жырай. Улуу Бахсанга жууукълашандыла. Алайда уа, ушк атып, орайда айтып, тебирегенлеринде, тулпар ат, юркюп, жашны, келинни да алып къачханды. Назир къарыууна не бек базынса да, эсирек ажирни тыялмалыгын билгенди, келинни къоюнуна алып, гелеулю сыйдам бетге секиргенди.

Ажир а, чапханын тохтамай, къызадан-къыза барып, Сабанлыкъ Башы къядан энишге секирип, тюз да Орусбийланы биченлерине тенгереп тюшгенди.

Жашауу

Юйор жашауу юсюнден айтсагъ а, Назир элге, тукъумга сакъ болгъанча, эки

уланын да ол жорукъга кертчи болурча ёсдюргенди. Ала кишиликлери, адеплери, намыслары бла атларын айтдыргъандыла. Мен эшитгеннге кере, Орусбийланы бек ахыргы бийлери Науруз ушакъ негерге, аш къангада сыра тартырга аны тамата кышы Теммотну чакъырып болганды. Аны кичиси Къасбот да элде ныгышын теюнде олтургъанладан бирлери эди.

Хар не тюрлю ишге да ала экиси да тири къатышхандыла. Аланы юслеринден быллай хапар бюгонне дери да унутулмай, айтылганлай турады. Эки къарындаш да Кыртыкда къош къурап, тукъумну хар юйюрюню саулуку ийнеклерин алып, хар ыйыкъ сайын гыбытлагъа къуюп, айранларын, бишлакъларын, жауларын юйлерине тапдырып тургъандыла. Алай къыйын ишни боюнларына алгъанлары окууна кёрюзтеди къарындашлары тукъумга жарайыкъ, эс тапдырайыкъ деп, кече жатмай ишлегенлерин.

Назир Чегем аузуна тертерк барганды. Нек десегиз, атасы Теммо андагы улуу Къайны жашыды. Аны тамата жашыны аты да алай эди. Алай бла кичи Къайы бла Теммо туугъан къарындашладыла.

Жасакъ жыйычула бла сермешу

Бир кере Къайы, аркъасына да жуугъутур мыллык кетюрюп, уудан келе болганды. Юйюне къатына жетгенде уа, алайда эгечи жылй тургъанын кёрюп: «Не болганды?» - деп сорганды. Ол а: «Юйге кирсегн, не болганын кёрюрге», - деп, къарындашын къучакълап, бютюнда бек жиягъанды.

Къайы, кийик мыллыкны да алайгъа салып, чабып юйге кирсе, Къырым ханы жасакъ жыйычулары аны ичинде болгъан ырыскыны, хапчукну жерге теюп, сайлагъан затларын арткамакълагъа жыя тура эдиле. Чамланган киши, ол халны кёрюп, аркъасында таулу ушкюкню юслерине буруп атханды. Аланы бирини аркъасындан ётген окъ юйюне орта чигинжисине киргенди.

Булунгуда Газаланы къызлары - Боллуланы келинлери Ханый - 1955 жылда бизге тюбегенде, Теммону туудукълары болгъаныбызны билгенде, Къайны огуу кирген чигинжини тешигине сабий заманында бармагымы сугъуп ойнагъанма деп, хапар айтхан эди...

... Ол кюнден сора Акъайы эгечин да биргесине алып, Малкъар жанына кетгенди, къарындашы Теммону уа, аманат сёз айтып, Бахсан аузуна - Орусбийлагъа - жибергенди. Алай бла мындан

300 жыл алгъа Теммону эгичи гылы бахсанчы болганды. Орусбийлары Акъай бла эрттеден шагъырей болур эдиле ансы, аны кичи къарындашы Теммо Бахсан аузуна келгенде, анга Жагъа-Тюз ёзенни, Чылмас къышылыкны, Кыртыкда Тауарчы жашы Теммотну чакъырып болганды. Аны кичиси Къасбот да элде ныгышын теюнде олтургъанладан бирлери эди.

Ханны аскерчилери артха бхтырылгандыла

Акъайны уа андан ары къадары былай болганды. Малкъар аузунда эгечин эрге бергенди, кеси юйдегили болганды. Анга эки жаш тууганды: Аппа бла Киши. Ала хайт деген жашла болгъанлай, ата журтуна къайтып, жашап башлагъанды. Жашланы ушкюкню уста атарга, балта сызып урушурга юйретгенди. Ала чынтты уучула, аскерчиле болуп ёсендиле.

Кюнлени биринде Къырым ханны солдатлары, Акъайны Огъары Чегемге къайтхан хапарын эшитип, андан дертерлерин алырга келе болгъандыла. Акъай улу ушкюк, садакъ ата, аскер балтала сызып, жарау эте тургъанларын кёргендиле.

Кёкде чыпчык оздурмагъан жашланы ол халларына къарай кетип: «Къой, быллагъа кючюбоз къарырыкъ туюлдо», - деп, ызларына къайтхандыла.

Алай бла Акъай ата юйюню тыпыр жылуууну суутмай жашагъанды, тулпар жашларына базыннганды. Киши бла Аппа аталарына ушап, уста мараучула, айтхылы уучула эдиле.

Юлгюге келтиребиз

Алай бла эки туугъан къарындашы туудукълары эки тау аузунда эки тукъум болуп жашайдыла. Эт жууукълукну намысын жюрютюрге сакъдыла. Бир бирлери гетишимилери бла ёхтемлендиле.

Белгили революциячы Акъайланы Хажи-Мырза 30-чу жыллада Нальчик шахарны толтуруучу комитетини председатели болуп ишлегени бизни барыбызга да улу ёхтемлик эди. Ол Бахсан аузуна келсе, ата къарындашындан туугъанла - Теммо улупла - уллу той этип болгъандыла.

Ол саулай малкъар халкыны ётгор жашы эди. Ким биледи, жамаут асыры айырмалы кёргени ючюнню болуп эди, репрессияны уллу палачыны жели аны да жокъ этеди. Болсада Теммо улупла барыбыз да ётгор, жигит, адеби, къылыгы, чырайы бла да Беш да Тау элге аты айтылган Хажи-Мырзаны атын эсизбиде тутубыз, жаш тейюню юйретуде юлгюге айтабыз. Алай уланла уа эки тукъумда да кеп эдиле.

ТЕММОЛАНЫ Мухадин.

АНГЫЛАТЫУ

Терек бахчачылык товариществола «халкъ» категориягъа тенгештирилгендиле

ЖКХ-да жамаут контрольно регион аралы «исси ызына» 72-07-72 номерли телефонна граждандан кеп соруу келеди. Ала электрокою ючюн товариществолада эм коммерциялы болмагъан товариществолада тарифлени юслериндикеле. Бу затланы юслеринден жуаулапны «Нальчикэнергообьт» ООО-ну къуллукчулары бергендиле.

РФ-ни тарифле жаны бла службасыны 2010 жылда 31-чи декабрде къабыл этилген 655 номерли «Об определении категории потребителей, которые приравнены к населению и которым электрическая энергия (мощность) поставляется по регулируемым ценам (тарифам) к тарифной группе «Потребители», приравненные к населению» деген буйругъунда айтылганыча, терек бахчачылык, огород товариществола, коммерциялы болмагъан биригиуле кеси ыразылыклары бла адамлары социально-экономика жумушларын тамамлар мурат бла къуралгъан эселе, ала «халкъ» категориягъа тенг

этиледиле. Аны бла бирге, Энергетиканы, жашау-журт коммунальнны миюлкню эм тариф политиканы министрствосуну 2012 жылда 28-чи декабрде къабыл этилген 8-чи номерли «Об установлении тарифов на электрическую энергию для населения и потребителей по Кабардино-Балкарской Республике на 2013 год» деген буйругъуна кере, электрокоюге тарифле кийирилгендиле эм 2013 жылда 1-чи январьдан бери хайырланыладыла.

Алайды да, терек бахчачылык товариществолагъа деп тохташдырылган тарифле «халкъ» деген категорияныкъылача болурга керекдиле.

Жашау хапта

Кюндешле

Алгъаракълада, аяз ётдюрюп, бир аз аурукъсунуп, элде докторгъа бардым. Врач алыкъа келмегенди, бешалты тиширюу сабийлери бла турадыла. Бирини кюнюндан къагъанакъ. Ол кеси да шинтикте олтурупду. Аны къатында бош жер бар эди да, алайгъа чёгеме.

Мен аны тандым. Элибизге тышын-дан келген келинди. Кёп заман ётмегенликке, ариу къылыгы, кесини жүрюте билгени, иш кёллюлююу бла атын иги бла айтдырганды. Аны таныгъан анала: «Мени юююме да быллай бири тошсон», - демей къыймайдыла.

Бу тиширюучүк биринчи юйдегисинден айырылгъан жашау келгенди. Аны тоюнда да болгъанма. Ма, энди уа балачыгъы да барды. Заман дегенинг къалай терк кетеди.

Врач нек эсе да кечирек къалганды. Биз аны сакълайбыз. Жыйылгъанла бир бирлерге бла хапарлашадыла, сабийле отода ары-бери чабып ойнадыла. Бираздан тыш эшик ачылды да, юч-тёртжыллыкъ къызчыгы бла бир тиширюу кирди отогъа. Гитчекини кёзлери къызарып, бурун суу этип, жётели да барды. Ол, бир-эки да чючгюрюп, алгъа ётдю, ызындан анасы кирди.

Барыбыз да алагъа къарадыкъ. Тиширюну кёзлери да мудахдыла, кеси да бир аз абызырап тургъаннга ушайды. Ол босагъадан ётюп, къызчыгын да кесине къысып, бир мюйюшге сюелгенди. Врачны сакълап тургъанла уа: «Кюндешле, кюндешле», - деп шыбырдайдыла.

Жанында олтургъан келинчик къатынла кимлени юслеринден айтханны ангылагъан болур эди, анасы бла къызчыкыгъа бир аз къарай кетди да, ёрге къобуп, аланы алларына барып, бир зат да айтмай, тиширюну кюлундан тутуп, кесини жерине олтуртду. Сора сабийин анга берди. Кеси уа къызчыкыны кююнуна алып, кёп къарады анга.

Врачны сакълагъанла, уллусу, гитчеси да, бир таууш этмей къарайдыла. Сабийле окъуна ары-бери чапханларын тохтатхандыла. Кюндешлени ахыры не бла бошалыр деп сакълайдыла.

Шошлукъну тыш келини ауазы бузду. Къызчыкыны бетине къарай: «Нечик ушайса атанга? Кёзлеринг, къашларынг да аныктыла. Ма, бу мангылайчыгын да. Атангы бир кёрген, сени сормай танырыкъды. Сенден алгъа ёлейим, кесинг да нек ауруп къалгъанса», - деп

къагъанакъны кёзлеринден кезиу-кезиу улпа этди.

Биз а анга сейир этип тынгылайбыз. Тюсюн айтханда, бу эки тиширюу кюндешле болгъанларын ангылагъандан сора, араларында къайгы болмаса эди деп турабыз. Къызчыкыны да кесине къысханлай, гитче кюндеш таматасыны аллына келип, дагыда быллай айтды.

- Адамгъа жашаунда кеси соймеген кёп затха тюберге тюшеди. Эки иги адам бир бирлерин сыйюп юйор кюрасала да, келишалмай, айырылып да къаладыла. Ол кюру санга тере тойюлдо. Мен сени бююннге дер атынгы айтып эшитген болмаса, кёрген а этмеген эдим. Энди уа кёргениме ыразы болдум. Тынч, жууаш адам кёрюнесе. Биринчи юйюнг чачылгъанлыкыгъа, жашаудан тюнлюлюп къалма. Алыкъа жаш адамса. Ишге да чык, жамаутха да къошул. Баргъан дуняда акъылынг, къылыгынг келишген адамгъа жолугъурса. Жангы жашау кюрасала.

Къызчыкыны уа алып кетерикме. Кесим къарарыкъма. Жашыма хапта хазыр эгечди. Сабий тукъумунда ёсерге керекди. Алай болмаса, сабий насыплы болмайды.

Самга уа бара-бара туруп. Къыз сабий артда-алда да сени сакълап турмаз. Заманы жетсе, эрге барыр. Жашауын анга жоралагъанлыкыгъа, ол юйор кюар, сен а кесинглей къалырса. Аны къайгысыын шёндюден эт. Къызчык ючюна арталыда жарсыма. Биз ашагъандан ашар. Аны кююндан дагындан башха кёрмезме.

Сейир-тамаша болуп, жаш адамны сёзлерине тынгылап турдум. Кертиси бла да, акъыл жашдан-къартдан болмаз - башдан болур. Ахыры не бла бошалырын сакъламадым, чыгъып кетдим. Жюрегим а келинчик айтханлай болуруна ыразы эди.

Къауум кюн озгъан болур эди андан сора, эл ичинде орам бла бара тургъанлай, ол тиширюгъа жолукъдум. Баш иеси бла келе тура эди. Сабий арбачыкыны тюртюп атлайдыла. Алларында уа, тюз да акъ гебенекге ушаш, акъ жыйрыкчыгы бла къызчык секире, ойнай, кюле келеди. Эр киши бла тиширюу, анга кюуанып, бир бирлерине ышарадыла.

Экинчи орам бла бир жанына бурулуп кетди. Нечик насыплыла эдиле: ата, ана, сабийле да.

ЛЕЙЛУН улу Х.

28-чи - сентябрь - 5-чи октябрь кезиуде осал кюнде эм сагъатла

28-чи сентябрь, шабат кюн (12.00 сагъатдан 15.00 сагъатха дер)

Бауур бла байламлы проблемала чыгъаргъа боллукъдула, аллергия, кёпчюлеу да тынлыкыны бузарла деген кюркюу да барды.

1-чи октябрь, геуюрге кюн (12.00 сагъатдан 15.00 сагъатха дер)

Жюрегигизни, башыгызыны, аркъагызыны ауруулары кюзгъалыргъа боллукъдула. Къаныгызыны бузарыкъ ишледен кер и болургъа керешигиз.

«АиФ» газетден.

ФЕСТИВАЛЬ

Бийик искусство бла шагъырейленюу

Россейни бла Къабарты - Малкъарны Культура министрстволары белгли дирижёр Юрий Темиркановну 75-жыллыкъ юбилейине атап II Халкъла аралы симфония музыканы фестивалын бардырлыкъдыла. Аны программасына керё, атлары айтылгъан творчестволу къауумла бла жырчыла концертле кюрасарыкъдыла.

30-чу сентябрьде Къырал концерт залда битеу дуняда белгли Рахманинов атлы Московское трио къауум къараучулагъа чыгъармачылыклары унутулмазлык саугъа этерикди. 1-чи октябрьде уа «Ла Скала» театры аты айтылгъан солисткасы

Сильвия Мапелини (сопрано) эм фахмулу кларнетисти Серджио Дельмастрону концертлери боллукъду. Искусствону сыйгенле, анга сейирлери болгъанла артистлеге тынгыларгъа 18.30 сагъатда келсинле.

30-чу сентябрьде 15.00 сагъатда Къырал концерт залда уа Сильвия Мапели бла Серджио Дельмастро унутулмазлык мастер - классларына чакъырадыла. Бу кыйматлы дерсе ала фахмулукларыны жашырынлыклары ачыкларыкъдыла, соруулагъа жууапла да берликдиле.

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат.

2013 жылда октябрь айда беш ууахты намаз къылынуу заманы

Ыйыкны кюнлери	Айны кюнлери	Эрттен намаз	Кюн чыккъан заман	Тош намаз	Экинди намаз	Ашхан намаз	Жасы намаз
Геуюрге	1	05:32	07:02	13:06	16:23	18:48	20:28
Бараз	2	05:33	07:03	13:05	16:21	18:46	20:26
Орта	3	05:35	07:05	13:05	16:20	18:44	20:24
Байрым	4	05:36	07:06	13:05	16:19	18:42	20:22
Шабат	5	05:37	07:07	13:05	16:18	18:40	20:20
Ыйых	6	05:38	07:08	13:04	16:16	18:39	20:19
Баш	7	05:39	07:09	13:04	16:15	18:37	20:17
Геуюрге	8	05:40	07:10	13:04	16:14	18:35	20:15
Бараз	9	05:42	07:12	13:03	16:12	18:33	20:13
Орта	10	05:43	07:13	13:03	16:11	18:32	20:12
Байрым	11	05:44	07:14	13:03	16:10	18:30	20:10
Шабат	12	05:45	07:15	13:03	16:08	18:28	20:08
Ыйых	13	05:46	07:16	13:02	16:07	18:26	20:06
Баш	14	05:48	07:18	13:02	16:06	18:25	20:05
Геуюрге	15	05:49	07:19	13:02	16:04	18:23	20:03
Бараз	16	05:50	07:20	13:02	16:03	18:21	20:01
Орта	17	05:51	07:21	13:01	16:02	18:20	20:00
Байрым	18	05:53	07:23	13:01	16:01	18:18	19:58
Шабат	19	05:54	07:24	13:01	15:59	18:17	19:57
Ыйых	20	05:55	07:25	13:01	15:58	18:15	19:55
Баш	21	05:56	07:26	13:01	15:57	18:13	19:53
Геуюрге	22	05:58	07:28	13:01	15:56	18:12	19:52
Бараз	23	06:59	07:29	13:01	15:54	18:10	19:50
Орта	24	06:00	07:30	13:00	15:53	18:09	19:49
Байрым	25	06:01	07:31	13:00	15:52	18:07	19:47
Шабат	26	06:03	07:33	13:00	15:51	18:06	19:46
Ыйых	27	06:04	07:34	13:00	15:50	18:04	19:44
Баш	28	06:05	07:35	13:00	15:48	18:03	19:43
Геуюрге	29	06:06	07:36	13:00	15:47	18:01	19:41
Бараз	30	06:08	07:38	13:00	15:46	18:00	19:40
Орта	31	06:09	07:39	13:00	15:45	17:59	19:39

КъМР-ни Муслиманларыны дин управленийасы.

Ыйыкыгъа гороскоп

28-чи сентябрьден 5-чи октябрьге дер

КЪОЧХАРЛА

Сизге жолукъган тыйгычладан тынчыракъ ётер ючюн, шюхларыгызыны эм сыйген адамларыгызыны болушлуклары бек керек боллукъдула.

ТАНАЛА

Юйюрюгюзде болумнухалны къатыландырмагызы, уллу проблемаланы олсагъат окъуна тамамларгъа керешмегиз, сабырлыкыны сакълагызы.

ЭГИЗЛЕ

Тюрленилени, жангылыкъланы толкъунлары жашауну битеу сфераларына тиерикдиле! Ол а сизни карьерагызда уллу тюрленилени болдурукъду.

АЙРЫЧАБАКЪЛА

Нерваларыгызыны бузарыкъ ишледен кер и болур ючюн, кёбюрек солургъа (ишлемей туруп) керексиз, жашаугъа кесигизни жунчтудурмагызы, мюйюшге кирип, букъмагызы.

АСЛАНЛА

Хар затны да заманында эте билгенигызы, сёзюгюзе и болгъаныгызыны кёрюгютюрюксюз.

КЪЫЗЛА

Керти жетишимлени болдуруп ючюн, сиз кесигизни юлгюлю жюрютюгюз, критика жаны бла халыгызыны селейтигиз.

БАЗМАНЛА

Гурушхалы, хыйлалы ишге къатышмагызы, ол иш сизге бек керекли суна

эсегиз окъуна. Ийнаныгызы, ол жаланда ал кезиуде кёрюнюрюкюдо алай.

АКЪЫРАПЛА

Келир заманда этерик жетишимигиз сиз бусагъатда тири ишлени башлануу заманын тап сайлауу сагъыз боллукъду. Эсигизде тутугъуз - уллу кюркюулу ишле сизни умутугъузга жетдирик туююлдо, аны кюй, узага окъуна келтирирге боллукъдула.

САДАКЪЧЫЛА

Эки ыйыкыны ичинде этилмей тургъан юй ишлеригизни башламагызы, терк тамамларгъа керешмегиз, андан эсе иги киногъа къарагызы.

ТЕКЕМЮЮЗЛЕ

Сиз менсинюу, кесигизни сыйюу жаны бла къылыгыгызыны кююгъуз.

Бир кишиге ёпкелемегиз, ол сизни баш борчугъуз болургъа керекди бу кезиуде, кесигизни сабыр тутугъуз.

СУУКЪУЙЛА

Бу кезиуде сиз хар ишигизни да, терен сагъыз этип, башлагызы: сизге тутхучсуз заманды. Алай бу жуукъ кюнде Суукъуйланы кёбюгюз кесигизге уллу кюркюу келгенин сезериксиз.

ЧАБАКЪЛА

Бек тамашалык информацияны аллыксыз, эшитириксиз. Алай ишлеригизни архаракъгъа салгызы. Кесигиз этген башламчылык, тирилик начальнигиз бла арагызда халланы игилендирикдиле.

Бирлигибиз кючлене баргъаныны шагъатлыгъы

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Митингни ача, районну администрациясыны башчысыны орунбасары Мурадин Керевф кьонаклагъа заманларын кьызгъанмай, алагъа келип, кьуандыргъанлары ючюн ыспас этгенди, ызы бла сёзюю алагъа бергенди.

- Багъалы шухъларым, мен бери сююп келгенме, сизни кёргениме да кьууанама. Бюгюн былайда бек огуурлу иш этиледди. Белгили поэт

Сердюковха этерге сюеме, -дегенди Василий Лановой, ол алайда поэтни назмушундан тизгинлени да окьугъанды.

Поэтге эсертме «Аллея Российской славы» деген проектни чеклеринде салыннганды. Аны автору Фёдор Сердюков республикагъа бир ненча кере келгенини, аслам заманы да Элбрусну тийресинде ётюргенени юсюнден айтханды. Ол эсертмени былайда орнатыргъа онг тапханлары ючюн республиканы, Терк районну да

Михаил Лермонтовха эсертме ачабыз. Ол а ёсюп келген тёлюлеге керекди. Сиз билемисиз, закий назмучу аз жашагъанды. Жаланда жыйырма бла жети жыл. Алай ол поэзия энчилиги бла сейрлик адам эди. Былай эсертмеле Россейни кёл шахарында да ачылгъандыла. Аны ючюн ыспасны Фёдор

башчыларына ыспас этгенди.

Мурадин Керевф Василий Лановойгъа сауыгъа Минги тауну суратын бергенди. Ызы бла ол сёзюю «Ингушетия» ансамбльни художестволу башчысы Башир Дасхоевге бергенди.

- Фестиваль, керти да, атына тийишли болалгъанды. Бизни художестволу коллективле-рибизни эслеринде ол кёл заманнга кьаллыгына

ишегим жокъду. Былай форумла миллетли бирикдирге, бир бирибизни культурабыз бла шагърей болургъа себеплик этедиле. Бюгюн былайда бола тургъан иш да бошдан туюлду. Ол да уллу орус халкыны бла миллетли бирикдириуню белгисиди. Былай тобешиулибиз, байрамларыбыз да кёл бола турсунла, -дегенди ол.

Ызы бла эсертмени юсюнден жабыну кьонакыла, теркиле да бирге алгъандыла. Терекни 1-чи номерли лицейини окьуучулары уа, поэтни жашаууну, чыгъармачылыкъ ишини юсюнден кёл хапар айтып, назмуларын кёлден окьугъандыла.

Эсертмеге гюлле салгъандан сора кьонакыла, кьонакыбайла да бирге суратха туюгъандыла. Василий Лановойдан автограф алыргъа, аны кьатында суратха тошерге сюйгенлени уа саны жокъ эди.

Андан сора Культура юйде «Ингушетия» ансамбль эмда Ингушетия Республиканы искусстволарыны усталары теркилеге концерт программаларын кёргозгъандыла.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алгъанды.

Муратпаныу

«Къыш» заманны кьайтарыргъа умутлудула

Россейни заманны тергеуде сагъатны стрелкаларын сезоннга кёре кёчюрююню юсюнден предложение этилгенди. Аны юсюнден законопроектни Къырал Думагъа депутат - единоросс Владимир Гутенёв бергенди.

ВЦИОМ-ну билдириуню кёре, россейли-ли 26 процентлери «къыш» заманны кетерилиуню ыразы туюлдуле, деп четреди документни автору ангылатуу запискасында. Жайда сагъатны алгъа кёчюрюю абаданланы ишлеулери, школчуланы эм студентлени окьууларыны качествовон туюшоренине - 10 процентте чырмау чыгъаргъанына - илму тинтиле да шагъатлыкъ этгендиле. Жангы система адамны жукъусуну узунлугъун, алгъынны си-

стемадан эсе юч юлюшден бири тенгли бирге кьысхартды.

Сёз ючюн, Санкт-Петербургну школчулары окьуу кюнлерин 9 сагъатда башласала (ол а пояс заман бла 7 сагъатды), кьышны орта кезиунде кюн чыгъардан 3-4 сагъат алгъа кьобаргъа керекдиле тешеклеринден. Ишлерин 7 сагъатда башлауу абадан адамла уа иши заманларын сутканы кьарангы кезиунде ётдоредиле. Ол а саулыкъгъа эм окьугъа хата келтирмей кьоярык туюлду.

Россейни Шимал жанында кюн бютюнда кьысха болады: жылыны къыш жарымында, адамгъа кьыйын кезиуде, кюн 4-6 сагъат алгъа башланады. Ол себепден а север районлада ёлген адамла туугъанладан эсе 1,5 кереге кёлдуле. Кюнню алай башлануу сабийлени саулыкъларына бютюнда уллу заран туюшореди (аланы айныгъан чархлары табиугъат бла келишиулюкню излейди).

Сабийлени кюн жаны бла угъай, психика саулыкъларыны тюрлениулерини, окьургъа сюймегенлери да биле-биле ёседиле. Тюзюн айтханда, стрелкаланы жай заманнга кёчюрюю 110 кьыралда хайырланадыла. Аланы араларында АБШ эм Канада, Европа саулай, Египет, Марокко, Турция, Азербайджан, Жууукъ Восток.

Юг полушарияда уа Австралия, Жангы Зеландия, Парагвай, Уругвай, Бразилия, Чили, Намибия тепдиредиле сагъатны стрелкаларын. Россей а жай заманнга кёре сау жылыны ичинде жашаргъа кёлгенди бу арт жыллада, дейди законодательный башламчылыкъны автору.

Эсе салайыкъ, бу ишде Халкыла аралы олимпиадалы комитет да Россия жанлы болгъан эди. Битеу дунягъа да, бек алгъа уа европалы кьаруучулагъа, Сочиде 2014 жылда бардырылыкъ Олимпиадалы къыш оюладан толу хапар билрге тап билрге стрелкаланы кёчюрюю, дегендиле МОК-да. Андан сора да, Сочиде Олимпиаданы юсюнден телетрансляциядан тошерик фойда кёлбейрикти сагъатны алгъа кёчюрюуден.

Юлия КРИВОШАЛКО.
«Известия» газет.

Объявление **Конкурс на замещение вакантных должностей**

Федеральное государственное бюджетное учреждение науки «Научно-исследовательский институт прикладной математики и автоматизации Кабардино-Балкарского научного центра Российской академии наук» объявляет конкурс на замещение вакантных должностей:

- ученого секретаря - 1 единица;
- младшего научного сотрудника отдела Дробного ис-

числения - 1 единица.

С победителями конкурса заключается срочный трудовой договор по соглашению сторон.

За справками обращаться по адресу:
360000, КБР, г. Нальчик, ул. Шортанова, 89 «а».
тел.: **42-64-17 - отдел кадров, аспирантуры и докторантуры, каб. № 9, 42-66-61 - приёмная.**

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

БЕШПАЙЛАНЫ Муталип
(баш редакторну орунбасары)

КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан
(баш редакторну орунбасары)

ТОКЪЛУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретарь)

ТЕКУЛАНЫ Хауа (жамауат-политика бёлюмню таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА:

Редакторну приёмный - **42-63-01.** Баш редакторну орунбасарлары - **42-38-21, 40-04-82.** Жууаплы секретарь - **42-66-85.**
Секретариат - **40-93-62.** Корректорла - **42-63-52.**

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркиндиклерин кьоруулау жаны бла Кьабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-июньда регистрация этилгенди.

Регистрация номер — **Н—0066.** Индекс - **51532**

Газетни басмагъа КъМР-ни Асламлы информация органы, жамауат эмда дин организацияла жаны бла министерствосуну компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмалангъанды.
Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33

Номерге графикте кёре **19.00** сагъатда кьол салынады.
20.00 сагъатда кьол салыннганды

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГЪАНЫЛА:

Бешпайланы Муталип -
дежурный редактор;
Кетенчиланы Зулфия -
жууаплы секретарьны орунбасары;
Акушуланы Феруза -
(1,2,3,4-чю бетле),
Бийчеккуланы Жаннета
(5,6,7,8-чи бетле) - корректорла.
Тиражы **2640** экз. Заказ № **2493**

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

**360000, Нальчик шахар,
Ленин атлы проспект, 5**
электронный почтагъа:
elbor_50@mail.ru